

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5036/2019
17.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа Александар Павловић, адвокат из ..., против тужене Комерцијалне банке АД Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1474/2019 од 04.09.2019. године, у седници одржаној 17.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1474/2019 од 04.09.2019. године, тако што се жалба тужене **ОДБИЈА** и потврђује пресуда Основног суда у Лесковцу П 1906/18 од 28.11.2018. године у ставу првом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка исплати 64.800,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 1906/18 од 28.11.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да му на име нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде угледа, части и права личности исплати износ од 175.000,00 динара са законском затезном каматом од 08.05.2017. године до коначне исплате у року од 15 дана. Ставом другим изреке вишак тужбеног захтева од досуђеног до траженог у износу од 350.000,00 динара одбијен је као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати трошкове поступка у укупном износу од 99.600,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде, а у случају доцња да плати законску затезну камату на износ трошкова почев од дана доцње до коначне исплате, а све под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1474/2019 од 04.09.2019. године, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П 1906/18 од 28.11.2018. године у ставу првом и трећем изреке и одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена на исплату нематеријалне штете због претрпљених душевних болова

због повреде угледа, части и права личности у износу од 175.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.05.2017. године и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 204.900,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Међутим, иако је правилно утврђено чињенично стање и правилно извршена оцена изведених доказа од првостепеног суда, другостепени суд је погрешно применио материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у току 2004. године био клијент тужене банке у Експозитури у ..., код које је имао отворен текући рачун преко кога је примао своје зараде. У току 2003. и 2004. године запослена код тужене ББ из ... злоупотребила је положај као одговорно лице и користила чекове клијената међу којима и чекове тужиоца, због чега је иста оглашена кривом и осуђена. Тужилац је због такве злоупотребе назначеног радника имао блокаду свог текућег рачуна. Није могао да располаже са новцем који је био његов, банка није све то регулисала па је поднео тужбу за накнаду штете против тужене банке. Пресудом П 1465/05 од 05.05.2007. године делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да му на име накнаде штете због реализованих чекова исплати износ од 270.000,00 динара. Касније је у поновном поступку суд донео пресуду П 6616/10 којом је делимично усвојен захтев тужиоца за накнаду штете. Према евиденцији банке у моменту настале штете, али и након измирења исте о извршеним извршним исправама текући рачун тужиоца је исказивао минусни салдо. Податак о евидентираној обавези тужиоца према банци као и податак о уредности измирења исте од стране тужене достављен је кредитном бироу. Код кредитног бироа тужилац је заведен као лице са минусним салдом. Тужена банка је имала могућности да то исправи и достави праве податке, али то није учинила иако је то тужилац захтевао. Тужилац због тога није могао да оствари своје право на узимање кредита код других банака, да узима робу на отплату на основу административне забране, а није био ни у могућности да узима кредит ради решавања стамбеног проблема. На такав начин му је повређена част и углед, а вештачењем од стране вештака неуропсихијатра Јовице Павловића утврђено је да је тужилац имао психосоматске тегобе у виду главобоље, несанице, лупања срца, стезања у грудима, кошмарне снове и сл. Код истог се јавила несигурност и унутрашњи притисак савести, мучило га је преиспитивање и тражење сопствених грешака, а трпео је болове лаког интензитета који нису били узроковани његовом кривицом.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да постоји узрочнопоследична веза између понашања тужене и непријатности и душевних болова

које је трпео тужилац и патњи јер су му била ускраћена одређена права па је оценио да је банка одговорна тужиоцу за накнаду нематеријалне штете. Сходно претрпљеним душевним боловима као вид сатисфакције суд је нашао да исту треба определити на износ од 175.000,00 динара и у том делу тужбени захтев усвојио, док је у осталом делу тужбени захтев одбио као неоснован.

Одлучујући о жалби апелациони суд није прихватио овакво становиште и правни закључак првостепеног суда, налазећи да тужилац није доказао постојање штете, а ни узрочнопоследичну везу између радње тужене и настанка штете. Другостепени суд сматра да тужилац није доказао да је достављање података кредитном бироу од стране тужене дошло до повреде његове части и угледа, нити је он трпео такве душевне болове који би оправдали досуђивање накнаде нематеријалне штете у смислу члана 200. ЗОО. Чињеница да је тужилац евидентиран као лице са дуговањем по становишту другостепеног суда не може само по себи представљати повреду части и угледа, а осим тога није доказао да су евиденција извештаји кредитног бироа довели до повреде његове части и угледа због којих је трпео душевне болове, а није доказао ни да је тужена податке кредитном бироу доставила са циљем да се повреди његова част и углед јер ти подаци нису саопштавани трећим лицима нити су коришћени противно интересима тужиоца као клијентима. Стога је преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу и захтев одбио као неоснован.

По становишту Врховног касационог суда, овакав правни закључак другостепеног суда не може се прихватити као правилан. Наиме, чињеница је да је тужилац због понашања тужене и достављања података кредитном бироу и онемогућавања тужиоца да предузме одређене радње у вези узимања кредита да решава стамбено питање и узима робу на отплату по административним забранама код тужиоца произвело одређене патње у виду нервирања, забринутости и сл. Тужилац се обраћао туженој да отклони нетачну информацију која је достављена кредитном бироу, али тужена није реаговала што је била у обавези да учини јер је тужилац евидентиран као дужник не његовом кривицом већ кривицом радника тужене банке. Тужиоцу је повређено право личности, тј. његово право да може да се кредитно задужује код друге или исте банке, да узима робу на кредит административном забраном и да подиже стамбени кредит, што му је све било онемогућено. Стоји чињеница да се поставља питање који ниво душевне патње у најнижем степену може представљати основ за накнаду штете код лица које трпи такве болове. По мишљењу Врховног касационог суда, такве душевне патње објективно могу погодити сваког човека који се нашао у таквој ситуацији, може изазвати озлојеђеност, бол, срџбу у довољном степену који би представљали основ за накнаду нематеријалне штете. При томе, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд правилно определио висину која тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете припада.

На основу изнетог применом члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлуку о трошковима ревизијског поступка суд је донео на основу члана 165. ЗПП, при чему су тужиоцу признати трошкови на име стручног састава ревизије у висини од 12.000,00 динара сходно важећој АТ и на име таксе за ревизију и одлуку по 26.400,00 динара сходно важећој ТТ, а што све укупно чини износ од 64.800,00 динара.

- 4 -

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић